

Onderwerp: voortgang huisvesting statushouders

Datum: 19 januari 2016

Geachte raad,

Op 24 september 2015 hebben we u op de hoogte gebracht via een raadsinformatiebrief over de huisvesting van vergunninghouders. In deze volgende raadsbrief brengen we u op de hoogte van de ondernomen acties en de huidige stand van zaken.

Inleiding

De grote instroom van vluchtelingen is op dit moment in al haar facetten dagelijks in het nieuws. Gelukkig kunnen we melden dat binnen Haarlemmerliede en Spaarnwoude op dit moment geen sprake is van een negatieve sfeer tegen vluchtelingen en dat er geen incidenten zijn voorgevallen. De belangrijkste taak op dit moment voor de gemeente is het huisvesten van statushouders.

Landelijk zijn er diverse stimuleringsmaatregelen ontworpen en ook weer aangepast. Het vorige keer genoemde gemeentelijk zelfzorgarrangement (GZZA), een (financiële) regeling waar gemeenten een beroep op kunnen doen, is vervangen voor een gemeentelijk versnellingsarrangement (GVA). In november 2015 is na onderhandeling tussen de VNG en het rijk een Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom opgesteld. Via het bestuursakkoord worden de verschillende verantwoordelijkheden verduidelijkt. Ook worden enkele regelingen en de daaraan gekoppelde vergoedingen aangepast. Voor meer informatie verwijzen we naar het collegeadvies 'Reactie onderhandelaarsakkoord Verhoogde Asielinstroom' dat als C-stuk naar de commissie RVB is verstuurd. Als bijlage was het bestuursakkoord opgenomen.

Raadsopdracht

Het college heeft in de commissie het voorstel voor de bouw van 23 woningen voor statushouders in de huidige woningbouwplannen besproken. Meest haalbare locatie is het sectorpark in Halfweg (12 units) en het bestaande gebouw van openbare werken (vier – zes woonunits). Daarnaast wordt gezocht naar een locatie in Spaarndam. Hiermee zouden ongeveer 60 tot 70 statushouders gehuisvest kunnen worden.

De commissie kwam tot de conclusie dat op de korte termijn op het sectorpark semipermanente woningen voor maximaal tien jaar neergezet kunnen worden. Ze heeft het college de opdracht gegeven om in Spaarndam op zoek te gaan alternatieve locaties voor noodwoningen. Genoemd is o.a. de mogelijkheid aan de Ringweg tegenover het complex van de tennisvereniging. Hier hebben in het verleden ook al eens semipermanente woningen gestaan.

Aanvullend is op 15 december 2015 door de raad een krediet beschikbaar gesteld van € 12.500 voor de verkenning naar alternatieven voor de realisatie van (tijdelijke) sociale huurwoning ten laste van het Volkshuisvestingsfonds.

Bewonersbijeenkomst

Op maandag 9 november is een informatieavond gehouden om de bewoners te informeren over de huidige stand van zaken. Raads- en collegeleden waren hier aanwezig om uitleg te geven en vragen te stellen. De plannen voor het sectorpark stonden hierbij centraal. Met name inwoners uit Halfweg waren aanwezig tijdens de inloopbijeenkomst. Onder andere stelden zij vragen over het aantal woningen en op welke locatie deze zouden komen. Inwoners waren ook bereid om mee te denken over dit onderwerp en lieten daarvoor hun contactgegevens achter. Een beperkt aantal van hen sprak de zorg uit over de plannen.

Chronologisch overzicht van ondernomen activiteiten

Naast de hier ondernomen acties wordt het vraagstuk van voldoende huisvesting voor statushouders voornamelijk regionaal opgepakt. Er is regelmatig een bestuurlijk overleg en een ambtelijk overleg om de aanpak af te stemmen. Hierover verderop meer.

6 november 2015 Overleg met Ymere over realiseren van extra sociale huurwoningen en semipermanente huisvesting. Tijdens de bijeenkomst zijn de mogelijkheden verkend en is de vraag besproken of Ymere wil en kan investeren. Na bestuurlijk overleg binnen Ymere is als antwoord gekomen dat Ymere geen mogelijkheden ziet om te investeren in extra sociale huurwoningen en ook niet in semipermanente huisvesting. Vooral de onduidelijkheid over de indeling van de woningmarktregio wordt als argument gebruikt. Als de woningmarktregio niet aansluit op het bezit van Ymere, kan en mag Ymere niet investeren in Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Voor het college is dit mede de aanleiding geweest om contact te zoeken met andere woningcorporaties in de regio.

9 november 2015 Bewonersbijeenkomst in het gemeentehuis (zie eerder).

November – december. Er is contact gezocht met diverse woningcorporaties in de regio Zuid-Kennemerland. Elan wonen is bereid tot een verkennend gesprek, Pré wonen geeft aan niet geïnteresseerd te zijn. Met de corporaties in Velsen is door wethouder Westerman een eerste verkenning uitgevoerd. Ze zijn bereid tot een afspraak.

November- januari. Diverse mogelijkheden zijn verkend voor (tijdelijke) extra huisvesting van statushouders of van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV: 13-18 jaar). Hieronder staan kort de resultaten op dit moment:

- *Sectorpark.* Het oorspronkelijke plan voor het sectorpark is aangepast zodat er ruimte ontstaat voor 12 geschakelde woonunits \ sociale huurwoningen. Daarnaast wordt onderzocht of de loods geschikt te maken is voor tijdelijke bewoning. Op 15 december is door de raad het stedenbouwkundig ontwerp Sectorpark Halfweg vastgesteld en is aan het college de opdracht gegeven een wijziging van het bestemmingsplan voor te bereiden, om zo het stedenbouwkundig ontwerp juridisch mogelijk te maken.
- *Spaarndam.* Binnen Spaarndam is gezocht naar locaties voor semipermanente huisvesting. Uit ervaringen elders en berekeningen door de corporaties wordt duidelijk dat semipermanente huisvesting kostbaar is. Minimale voorwaarden zijn een voldoende aantal op één locatie (i.v.m. aanleg grondwerk), voor minimaal 10 jaar waarbij de gronden zonder huur beschikbaar worden gesteld. Dit maakt het lastig locaties in Spaarndam te vinden die passend zijn. Het terrein bij het hockeyveld zou eventueel in aanmerking kunnen komen. Dit vraagt meer onderzoek.

- *Fort Penningsveer.* Onderzocht is op of fort Penningsveer een groep AMV geplaatst kan worden. Maar de huidige groep (probleemjongeren met afstand tot de samenleving) in Penningsveer wordt gecontinueerd waardoor er geen ruimte is. Ook matchen deze groepen niet met elkaar
- *Mientekade.* Aanvankelijk lijkt de Mientekade een geschikte locatie voor de (tijdelijke) huisvesting van alleenstaande statushouders. Gedacht wordt aan ongeveer 10 woningen. Nadere bespreking met Ymere maakt echter duidelijk dat door de sloop- en nieuwbouwplannen, opvang niet haalbaar is. De overeenkomst met de huidige tijdelijke bewoners (anti-kraak) moet worden opgezegd (kost 3 maanden), waardoor tot het moment van sloop maximaal 1 jaar huisvesting mogelijk is. Daarnaast zijn de woningen dermate slecht dat een extra investering gedaan moet worden om ze bruikbaar te maken. Ymere geeft aan deze investering niet te willen doen. Belangrijkste bezwaar is dat de statushouders bij sloop elders een woning moeten krijgen. Ymere kan dit niet garanderen. Daarmee kan het huisvesten van statushouders leiden tot uitstel van sloop nieuwbouw, wat niet wenselijk wordt geacht.
- *Houtrakkerweg.* Vanuit een particulier initiatief zijn gronden en een loods aangeboden voor tijdelijke woningbouw. De locatie is gelegen aan de rand van het dorp. Uit onderzoek blijkt dat juridisch gezien permanente huisvesting niet mogelijk is (i.v.m. Schiphol), maar tijdelijke huisvesting wel. Maar ook hier is voor een rendabele exploitatie een investeerder nodig (woningbouw corporatie). Ook de gevraagde huur voor de gronden en de loods kunnen een obstakel zijn. Dit wordt verder uitgezocht

12 januari 2016 is een gesprek gevoerd met de directeur van Elan wonen en zijn strategisch adviseur. In dit open gesprek blijkt dat Elan bereid is om mee te denken. Formeel mogen ze (nog) niet investeren omdat het niet hun 'kernegebied' is. Ze nemen de vraag mee en komen binnenkort met een eerste reactie.

Regionale afstemming

In de regio Kennemerland/IJmond/Haarlemmermeer is het brede besef aanwezig dat regionale coördinatie bij de aanpak voordelen heeft omdat gemeenten een deel van het aanbod kunnen realiseren dat zo goed mogelijk past bij de lokale mogelijkheden. Concreet doet zich nu de situatie voor dat gemeenten elkaar helpen bij de crisisopvang en de zogenaamde wachtkamerhuisvesting. Dat kan tot gevolg hebben dat er gemeentegrens overstijgende financiële effecten ontstaan. Die zijn van een dusdanige omvang dat goede afspraken nodig zijn. Hierover zijn concept afspraken gemaakt.

Taakstelling (regionaal)

In onderstaand schema is de taakstelling en het aantal gerealiseerde plaatsingen genoteerd. Uit het overzicht wordt duidelijk dat Heemskerk, Zandvoort en Haarlemmerliede meer heeft gerealiseerd dan de taakstelling. Haarlem loopt de achterstand in. Haarlemmermeer heeft echter nog een grote opgave voor de taakstelling 2015. In het schema is ook de taakstelling voor het eerste half jaar 2016 opgenomen

	taakstelling 2015B	2015B gerealiseerd	eindsaldo 31-12- 2015	Taakstelling 2016A	Taakstelling saldo
Haarlem	227	186	41	184	225
Uitgeest	21	12	6	16	22
Heemskerk	52	63	-18	46	28
Beverwijk	53	38	8	48	56
Velsen	108	75	11	79	90
Bloemendaal	27	13	14	27	41
Zandvoort	19	17	-1	20	19
Heemstede	51	37	2	32	34
Haarlemmerliede	4	6	-2	7	5
Haarlemmermeer	307	133	159	170	329

Taakstelling 2015B = Taakstelling 2e halfjaar 2015 incl achterstand eerdere periodes

2015B gerealiseerd = aantal statushouders gehuisvest 2e helft 2015

Eindsaldo 31-12-2015 = eindresultaat 2015 (negatief getal: meer gehuisvest dan taakstelling)

Taakstelling 2016A = taakstelling 1e halfjaar 2016 excl achterstand/voorsprong

Taakstelling saldo = taakstelling 1e halfjaar 2016 incl achterstand / voorsprong

Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft in 2015, twee extra statushouders geplaatst boven de taakstelling. De taakstelling voor de eerste helft van 2016 is 7, waardoor de netto opdracht op 5 uitkomt. Voor de tweede helft van 2016 wordt een groter aantal verwacht. Op dit moment zijn twee nieuwe gezinnen (6 en 4 leden) aan onze gemeente gekoppeld.

Lopende initiatieven

Crisisopvang vluchtelingen

In 2015 was er in de gemeenten Haarlemmermeer, Heemskerk en Zandvoort crisisopvang.

Noodopvang vluchtelingen

In Haarlem is er noodopvang in de voormalige Koepelgevangenis. Aan een tweede locatie wordt gewerkt. Ook in de Haarlemmermeer is een noodopvang in ontwikkeling.

AZC

Haarlemmermeer: locatieonderzoek naar een mogelijke vestiging van een AZC.

Wachtkamerlocatie en huisvesting statushouders

In diverse gemeenten in de regio is een inventarisatie gemaakt van mogelijke locaties voor de opvang van vluchtelingen en statushouders. In Haarlem is een eerste grote locatie gerealiseerd voor jonge statushouders (40 plaatsen). Een aantal gemeenten (op dit moment vooral Bloemendaal, Zandvoort & Velsen) is bezig een wachtkamerlocatie te realiseren in bestaande panden. Naar verwachting kunnen op deze locaties gezamenlijk, tijdelijk zo'n 400-450 statushouders opgevangen worden. Voor een groot deel betreft het de eigen taakstelling en een deel de taakstelling van Haarlemmermeer.

De overige gemeenten zoals Haarlemmerliede en Spaarnwoude voldoen aan de taakstelling binnen de eigen woningvoorraad.

Samenvatting

Bovenstaande regionale ontwikkelingen laten zien dat de meeste gemeenten (binnenkort) voldoen aan de taakstelling. Alleen voor Haarlemmermeer is de opgave niet haalbaar. Inmiddels zijn er, vooral in Zandvoort, Bloemendaal en Velsen, initiatieven voor een wachtkamerlocatie. Het gaat om huisvesting in bestaande gebouwen als een tussenvorm tussen een AZC en permanente huisvesting voor de duur van maximaal 2 jaar. Dit genereert tijd om versneld het aandeel sociale huurwoningen uit te breiden door nieuwbouw of transformatie van bijvoorbeeld kantoorpanden.

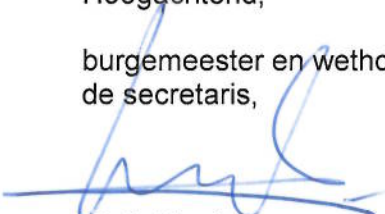
Op basis van geschetste ontwikkelingen kan geconcludeerd worden dat op de korte termijn Haarlemmerliede en Spaarnwoude aan haar taakstelling kan voldoen door mutaties in het bestaande woningbestand. Zij het dat hierdoor andere woningzoekenden langer moeten wachten.

Extra huisvestingmogelijkheden zijn zeer wenselijk, vooral ook vanwege de opgave vanuit Haarlemmermeer. Op de korte termijn kan waarschijnlijk voldaan worden aan de taakstelling via de wachtkamerlocaties in de eerder genoemde gemeenten. Voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude is het daardoor logischer om zich vooral te richten op het realiseren van een groter aanbod aan permanente sociale huurwoningen.

Indien een deel van de taakstelling van Haarlemmermeer wordt opgevangen in Haarlemmerliede en Spaarnwoude is het belangrijk om goede afspraken te maken over de financiële vergoeding met de gemeente Haarlemmermeer. Naast de huisvestingskosten moet rekening houden met extra kosten voor bijstand (en de uitvoering ervan door de IASZ)

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
de secretaris,

(G.A. Koot)

de burgemeester,

(P.J. Heiliegers)